

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 5PP/5/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118010147
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Osadská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4118010147.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou Mgr. Alexandrou Osadskou, o návrhu odsúdenej I. H.Á. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 28.03.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdenej I. H., Z. XX.XX.XXXX V. I., K. B. L., T. Z. L.H. X. R. L. P. G., Š. XX, L., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere

- 18 (osemnásť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/90/2014 zo dňa 11.08.2014, právoplatným dňa 11.08.2014 pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/90/2014 zo dňa 17.08.2016, právoplatným dňa 18.10.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/102/2016, o neosvedčení odsúdenej v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia,
- 6 (šesť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/58/2016 zo dňa 12.05.2017, právoplatným dňa 12.05.2017 pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona,

z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 09.0.2016 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdenej I. H. (ďalej iba „odsúdená“) o jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú odôvodňovala tým, že počas výkonu sa riadila ústavným poriadkom a po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by sa chcela riadne zamestnať a vzorne sa starať o maloleté deti. chcela viesť riadny život a splatiť si svoje podľžnosti.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.03.2018 vykonal dokazovanie výsluchom odsúdenej, čítaním listinných dôkazov, a to najmä žiadosti odsúdenej o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotenia na odsúdenú z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, aktuálneho odpisu z registra trestov a podstatného obsahu pripojených spisov Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/6/2016, 5T/58/2016, 3T/90/2014 a 5T/11/2011.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, že odsúdenú neodporúčajú podmiennečne prepustiť, pretože len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie kvôli dlhodobej nezamestnanosti, experimentovaniu s návykovými látkami, závislosti na farmaceutikách, recidíve, zlej finančnej situácii a nedostatočného vzdelania. Ústav

charakterizoval správanie odsúdenej v podmienkach ústavu kladne, disciplinárne nebola potrestaná, bola jedenkrát disciplinárne odmenená za dlhodobu dobré pracovné výsledky.

Odsúdená na verejnom zasadnutí uviedla, že v prípade prepustenia bude bývať na u druha P. G., Š.J. XX, L.. Páchanie svojej trestnej činnosti dôvodila svoju ťažkou ekonomickou situáciu, bola závislá od Tramalu, v súčasnosti má nariadenú ambulantnú liečbu.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol žiadosť odsúdenej zamietnuť.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmieňané prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmieňane prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieňaného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňaného trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a na základe zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená splnila formálnu podmienku na jej podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keď vykonala polovicu z ešte nevykonaných trestov odňatia slobody, ktoré jej boli uložené Okresným súdom Zvolen sp. zn. 3T/90/2014 pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, za ktorý jej bol uložený trest odňatia slobody na 18 mesiacov a Okresným súdom Zvolen sp. zn. 5T/58/2016 rovnako pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, za ktorý jej bol uložený trest odňatia slobody na šesť mesiacov, avšak nespĺnila všetky materiálne podmienky.

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmieňanom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Podstatou podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že odsúdená sa po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila zákonné podmienky pre podmieňané prepustenie, a to najmä pre nedostatočné príjmy, dlhodobú nezamestnanosť, závislosť na farmaceutikách a pre nedostatočné vzdelanie, tak ako to nakoniec vyplynulo aj z hodnotenia ústavu, preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Z ustanovení § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdenej je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdená vykonala zákonom stanovenú dobu z uložených nepodmieňaných trestov odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázala polepšenie a že sa môže od nej očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmieňanom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdená trest vykonáva. Výkon zákonom stanovenej doby uloženého trestu a pozitívne hodnotenie správania odsúdenej a plnenia jej povinností vo výkone trestu nepostačuje ale ešte pre záver o splnení celej druhej zákonnej materiálnej podmienky pre jej podmieňané prepustenie. Zmysel podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bola páchatel'ka automaticky prepustená po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmieňané prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdená povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelkinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená, po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelkinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdenej vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdenej, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdená vo výkone trestu dosiahla taký stupeň nápravy, že sa už zbavila práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ju viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jej rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Súd v posudzovanom prípade prihliadol na všetky okolnosti, ktoré mali význam pre rozhodnutie o tom, či boli splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdenej, t. j. pre záver, že odsúdená plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázala nielen polepšenie, ale že možno od nej aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z hodnotenia odsúdenej riaditeľkou Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová možno konštatovať, že odsúdená počas výkonu trestu odňatia slobody nebola disciplinárne potrestaná a bola jedenkrát disciplinárne odmenená. Z hodnotenia síce vyplynulo, že odsúdená má v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni a jej pracovná morálka je hodnotená kladne, ale zároveň súčasťou hodnotenia bol aj záver, že odsúdená iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, pričom jej resocializačná prognóza sa javí ako nepriaznivá a riziko sociálneho zlyhania je vo vysokom stupni.

Podstatne odlišný a pritom negatívny charakter má potom správanie a konanie odsúdenej na slobode. Z obsahu pripojených spisov bolo totiž zrejme, že odsúdená bola už v minulosti opakovane súdne trestaná pre majetkovú trestnú činnosť. Podľa odpisu z registra trestov bola odsúdená celkovo sedemkrát odsúdená. Z toho boli odsúdenej dvakrát uložené podmiennečné tresty odňatia slobody, pričom v jednom prípade bol nariadený nepodmiennečný trest odňatia slobody, z ktorého odsúdená žiadala podmiennečne prepustiť v tomto konaní, dvakrát nepodmiennečné tresty odňatia slobody a trikrát tresty povinnej práce, z ktorých dva boli premenené na nepodmiennečné tresty, jeden trest povinnej práce bol zrušený následným rozhodnutím, ktorým súd ukladal súhrnný nepodmiennečný trest odňatia slobody. V prípade jedného podmiennečného odsúdenia sa na odsúdenú hľadí akoby nebola odsúdená; to však neznamená, že trestný čin nespáchala, ale len to, že odsúdenie prestalo právne existovať. Táto fikcia však nebráni, aby súd pri hodnotení osoby páchatelky prizeral na skutočnosť, že páchatelka v minulosti už spáchala trestný čin a vyvodil z tejto skutočnosti príslušné závery z hľadiska sklonu páchatelky k trestnej činnosti, jej vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, možnosti jej nápravy a pod. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR č. 19/1971 a správa Najvyššieho súdu SSR č. Tpj 15/73). Bolo teda zrejme, že odsúdená je osobou so sklonom k páchaniu majetkových trestných činov, ide o špeciálnu recidivistku a z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mala dostatok možností a času preukázať zmenu svojho správania. Tieto však odsúdená nevyužila, keďže bolo evidentné, že predchádzajúce odsúdenia nespĺnili u nej zákonom predpokladaný účel. Správanie odsúdenej na slobode je negatívne a jej resocializačná prognóza z tohto hľadiska je preto výrazne nepriaznivá. Povaha trestných činov spáchaných odsúdenou a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdenú ako osobu so sklonom k páchaniu trestných činov rovnakého majetkového charakteru tým odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika recidívy odsúdenej a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdenej, aj napriek pozitívnemu hodnoteniu jej správania vo výkone trestu odňatia slobody, nebol ešte dosiahnutý taký stupeň jej nápravy, že by sa zbavila práve tých charakterových vlastností a nesprávnych sociálnych návykov a vzťahu k majetku iných, ktoré viedli ku spáchaniu trestných činov, za ktoré jej boli uložené teraz vykonávané tresty a nemožno preto dôvodne predpokladať, že odsúdená povedie aj na slobode riadny život.

Okresný súd Nitra na základe vyššie uvádzaného zhodnotil na verejnom zasadnutí dňa 28.03.2018, že žiadosť odsúdenej je nevyhnutné zamietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 dní odo dňa jeho oznámenia
na Okresný súd Nitra. O sťažnosti rozhoduje
Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto
práva výslovne vzdal.